

ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
УКРАЇНА

WOMAN OF FUTURE

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

ТЕАТР ПРОТИ НАСИЛЬСТВА

Проект реалізує громадська організація «ЖІНКА МАЙБУТНЬОГО» за підтримки
Програми ООН із відновлення та розбудови миру
за фінансової підтримки Європейського Союзу

ТЕАТР ПРОТИ НАСИЛЬСТВА

<https://womanfuture.com.ua/>

Рекомендації до ОБГОВОРЕННЯ:

План заходу.

1. Вступ. Вітання. Знайомство. Короткий огляд статистики стосовно теми домашнього насильства, булінгу та домагань у публічних місцях.
2. Історія проєкту «ТЕАТР ПРОТИ НАСИЛЬСТВА» та створення короткометражного фільму «Місце щасливих людей», з окресленням цінностей та принципів роботи ГО та проєкту «Театр проти насильства»
3. Показ фільму «Місце щасливих людей».
4. Проведення обговорення з використанням підготовлених питань та навколо питань, що виникають під час обговорення.
Модерування дискусій, наживо та в чаті, експертні та інформаційні інтервенції.
Виступ представниці/ка Національної поліції з групи швидкого реагування на випадки домашнього насильства з коментарями щодо протидії та реагування на випадки домашнього насильства та булінгу.
5. Проведення вікторини.
6. Заключне слово. Робота над результатами вікторини, визначення переможців, вручення подарунків.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОБГОВОРЕННЯ:

❖ СТАТИСТИКА НАСИЛЬСТВА

76 % українок переживали домашнє насилля

42 % жінок зазнавали сексуальних домагань в громадських місцях
(79% хотіли аби їм
допомогли і лише 25 % отримали допомогу)

89% школярів стикалися з булінгом

щорічно від насильства (фізичного та сексуального) в Україні
страждають 1,1 мільйонів жінок

щорічно внаслідок домашнього насильства 600 жінок в Україні
гине

ІСТОРІЯ ПРОЄКТУ «ТЕАТР ПРОТИ НАСИЛЬСТВА»

Насильство
це ЗЛОЧИН!

Проект «Театр проти насильства» створено за реальними історіями людей, що постраждали від насильницьких дій чи дискримінації ще у 2019 році та продовжує своє існування дотепер.

Театр проти насилля – унікальний. Він поєднав в собі дуже різні соціальні та вікові аудиторії, як під час створення, так і в реалізованому вигляді. Проект є взірцем громадського згуртування де загальна проблема насильства як явища, стирає кордони між заможними та бідними, між освіченими та ні, між людьми з високим соціальним положенням та людьми звичайних занять, розчиняє межі між поколіннями. Театр проти насилля створювався не однією особою чи чисельною творчою групою, а багатьма волонтерами та небайдужими людьми. Ідея авторки (авторка Копиця Наталія, голова громадської організації «Жінка майбутнього», є внутрішньо переміщеною особою) втілилася через емоції, бачення та творче вираження різних людей. В одному дійстві поєднані досить різні мистецькі жанри, які в схожих за тематикою проєктах досі не поєднувались. Фотомистецтво, класична театральна вистава, пантоміма та теле-театр в єдиному емоційно та інформаційно насиченому поданні. Після перегляду вистав жодна людина не залишається байдужою! Можна подивитись [ТУТ](#)

МІСЦЕ ЩАСЛИВИХ ЛЮДЕЙ

2021

- ❖ Перегляд та інтерактивне обговорення короткометражного фільму
- ❖ «МІСЦЕ ЩАСЛИВИХ ЛЮДЕЙ»
- ❖

«Місце щасливих людей» було створено завдяки ідеї продюсерки - Наталії Копиці та оформлення ідеї в сценарій режисерки - Світлани Орищенко.

Дві паралелі - два життя.

В першій сюжетній лінії - головна героїня переживає страждання та біль від її оточення. Друга сюжетна лінія - щасливе життя.

Але що ж відбувається насправді ?...

❖ Переглянути фільм [ТУТ](#)

❖

ПОГОВОРИМО...

❖ що в цьому відео було схоже на реальність, а що на сон?

- ▶ Якщо перша сюжетна лінія (життя з проявами насильства) відгукується як реальність, то продовжити діалог уточнюючими питаннями:
- ▶ Які саме події, відображені в відео, відгукуються як реалістичні, поведінка матері, педагога чи однолітків?
- ▶ В залежності від відповіді коротко зазначити назви та ознаки цих явищ : домашнє насильство, булінг.
- ▶ Якщо друга сюжетна лінія (життя без страждань) відгукується як реальність, то продовжити діалог уточнюючими питаннями, аби з'ясувати:
  - ▶ -Це особистий досвід співрозмовника?
  - ▶ -Це уявлення про те, що явищ першої сюжетної лінії не існує?
  - ▶ -Це неможливість висловлювати особисту думку вільно з якихось причин? (без прямих питань, спостереженням)

ПОГОВОРИМО...

❖ що в цьому відео було схоже на реальність, а що на сон?

- ▶ Після з'ясування, коротко наголосити на статистичних даних, що світ не настільки безпечний для великої кількості людей і тому тема потребує обговорень, аби люди не соромились шукати допомогу.
- ▶ Якщо обидві сюжетні лінії вважають реальністю, то поцікавитись як співрозмовник уявляє собі таке життя і стисло розказати, як насильство впливає на життя людини.

ПОГОВОРИМО...

❖ що можна було б змінити?

- поведінку якого героя Вам би хотілося змінити в першу чергу? Чому та які це мають бути зміни?

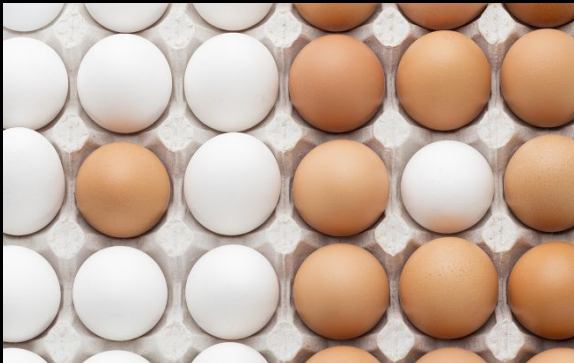
- ▶ Відстежити, що саме говорять учасники діалогу та виокремити декілька напрямків.
- ▶ Якщо пропозиції до змін стосуються головної героїні фільму, то поцікавитись що саме вона б мала зробити. Відстежити стереотипні уявлення щодо постраждалих від насильства. Стисло навести приклади стереотипних уявлень та дискримінуючих чи стигматизуючих суджень та їх руйнуючий ефект.
- ▶ Якщо пропозиції до змін стосуються матері та педагога, то поцікавитись, що саме дитина може зробити в таких ситуаціях. Стисло наголосити, що обов'язковим є пошук підтримки та допомоги з боку інших дорослих людей, звернення на гарячі лінії.

ПОГОВОРИМО...

❖ поведінку якого героя Вам би хотілося змінити в першу чергу? Чому та які це мають бути зміни?

- ▶ Якщо пропозиція до змін стосується однолітків, то стисло дати інформацію про те, чим конфлікт відрізняється від булінгу. Щодо явища булінгу - зацентувати увагу на тому, що причиною може стати будь-яка відмінність однієї людини від групи інших людей і люди, які спостерігають за насильством так само можуть стати постраждалими без будь-яких наочних причин. Наголосити, що в ситуації булінгу не слід вирішувати ситуацію самостійно, а вкрай важливо долучити до вирішення конфлікту дорослих, авторитетних чи уповноважених осіб. Наголосити, що людина, яка шукає по допомогу та залучає дорослих не є слабкою чи ненадійною.
- ▶ В якості підказок під час обговорення використовувати інформацію зі слайдів стосовно стигматизації, стереотипів, домашнього насильства чи булінгу.
- ▶ По завершенні обговорення анонсувати виступ представника поліції з більш докладною розповіддю та алгоритмами дій стосовно виходу з ситуації насильства. (Виступ перед вікториною)

ПОНЯТТЯ...

❖ ШКІДЛИВІ РЕЧІ, СТИГМАТИЗАЦІЯ, СТЕРЕОТИПИ ТА ДИСКРИМІНАЦІЯ...

- ▶ **Соціальна стигматизація** (грец. Στίγμα — *тавро, клеймо*) — негативне виділення суспільством індивіда (або соціальної групи) за якоюсь ознакою з відповідним стереотипним набором соціальних реакцій на цього індивіда (або представників соціальної групи). На стигматизацію впливають забобони, ідеологеми, які історично встановилися у конкретному суспільстві і стали частиною їхнього світогляду. При цьому певні характеристики індивіда не беруться до уваги.
- ▶ Стигма — властивість, на підставі якої формується негативний стереотип. Тому практично всі стигми є за своєю суттю стереотипом. Проте не кожний стереотип стигматизується. Проявлятися стигматизація може по відношенню до різноманітних груп населення за станом здоров'я, професією або соціальним становищем, конфесією, віком, статтю, національністю і т. ін.
- ▶ Під упередженням розуміється готовність людей проявляти позитивну або негативну дію стосовно об'єкта упередження без розгляду того, чи є якісь підстави для такої поведінки. *Дискримінація* полягає в тому, що окремі люди або групи в суспільстві через стигму можуть не отримати якоїсь допомоги або не мати певних прав.

ДОЛУЧЕННЯ ДО ОБГОВОРЕНЬ ПРЕДСТАВНИКА ПОЛІЦІЇ

- ◆ **Представник або представниця поліції розповідає про види насильства та що робити, коли зтикаєшся з цією ситуацією...**

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

ПОНЯТТЯ...

▶ Види домашнього насильства та їх ознаки:

- **фізичне** (заподіяння тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі, мордування, залишення в небезпеці, ненадання допомоги, заподіяння смерті);
- **сексуальне** (будь-які діяння сексуального характеру, вчинені без згоди особи);
- **психологічне** (словесні образи, погрози, приниження, переслідування, залякування, обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, що спричиняють невпевненість, нездатність захистити себе, шкоду психічному здоров'ю);
- **економічне** (умисне позбавлення житла, їжі, одягу, коштів чи документів, перешкоджання в отриманні лікування, заборона працювати, примушування до праці, заборона навчатися).

- ▶ Незалежно від факту спільного проживання поширюється на таких осіб:
- ▶ 1) подружжя;
- ▶ 2) колишнє подружжя;
- ▶ 3) наречені;
- ▶ 4) мати (батько) або діти одного з подружжя (колишнього подружжя) та інший з подружжя (колишнього подружжя);
- ▶ 5) особи, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у шлюбі між собою, їхні батьки та діти;
- ▶ 6) особи, які мають спільну дитину (дітей);
- ▶ 7) батьки (мати, батько) і дитина (діти);
- ▶ 8) дід (баба) та онук (онучка);
- ▶ 9) прадід (прабаба) та правнук (правнучка);
- ▶ 10) вітчим (мачуха) та пасинок (падчерка);
- ▶ 11) рідні брати і сестри;
- ▶ 12) інші родичі: дядько (тітка) та племінник (племінниця), двоюрідні брати і сестри, двоюрідний дід (баба) та двоюрідний онук (онучка);
- ▶ 13) діти подружжя, колишнього подружжя, наречених, осіб, які мають спільну дитину (дітей), які не є спільними або всиновленими;
- ▶ 14) опікуни, піклувальники, їхні діти та особи, які перебувають (перебували) під опікою, піклуванням;
- ▶ 15) прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі, їхні діти та прийомні діти, діти-вихованці, діти, які проживають (проживали) в сім'ї патронатного вихователя.
- ▶ Дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству поширюється також на інших родичів, інших осіб, які пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, за умови спільного проживання, а також на суб'

ДОМАШНЄ НАСИЛЛЯ (ВАШІ ДІЇ)

- ▶ У разі вчинення фізичного або домашнього насильства, бажано НЕГАЙНО звернутись до відділення поліції для складання письмової заяви про вчинення кримінального правопорушення, до якого слід додати копію висновку судово-медичного експерта, до якого можна звернутися якщо насильство було фізичне . У такій заяві слід коротко та чітко описати всі обставини справи. Також письмова заява може бути направлена, як цінний лист з повідомленням про доставку.
- ▶ Якщо є інформація що від домашнього насильства страждає дитина ви маєте право повідомити про цей факт поліцію, службу в справах дітей чи якщо ви самі є дитиною, можливо звернутися до дорослих (вчитель, тренер, знайомий, родич якому ви довіряєте...) з цією інформацією.
- ▶ **ВАЖЛИВО!** Для повідомлення про факти які стосуються порушення прав дітей - не потрібна їх згода чи згода батьків.
- ▶ Які існують заходи щодо протидії насильству?
- ▶ Терміновий заборонний припис стосовно кривдника (поліцією до 10 днів; лише у випадках домашнього насильства)
- ▶ Обмежувальний припис стосовно кривдника (судом до 6 місяців; у випадках домашнього насильства)
- ▶ Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (поліцією; у випадках домашнього насильства)
- ▶ Направлення кривдника на проходження програми для кривдників (судом або за згодою; у випадках домашнього насильства)

БУЛІНГ – ЦЕ ПСИХОЛОГІЧНЕ, ФІЗИЧНЕ, ЕКОНОМІЧНЕ ЧИ СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ, У ТОМУ ЧИСЛІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ. (МОБІЛЬНИХ ТЕЛЕФОНІВ, НАПРИКЛАД).

Як і у будь-якого явища у булінга є ознаки:

систематичність (повторюваність) діяння – 2 і більше;

наявність сторін (ролей) – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);

причинно-наслідковий зв'язок між діями (бездіяльністю) та заподіянням шкоди (приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції особи).

Основними відмінностями конфлікту від булінгу є:

конфлікт одноразовий, булінг – повторювані дії

при конфлікті немає мети принизити опонента, або якимось чином завдати йому іншої шкоди (фізичної, матеріально тощо), це може бути незгода з чиеюсь позицією

при конфлікті сили сторін рівні. Мається на увазі не лише фізичні сили, а й те, чи можуть сторони вільно виражати свої думки.

За булінг, як і за будь-яке порушення передбачена відповідальність

штраф від 850 до 1700 грн або громадські роботи від 20 до 40 годин – якщо цькували вперше. І від 1700 до 3400 або громадські роботи від 40 до 60 годин, якщо дії вчинили повторно або знущалась група осіб.

У разі цькування неповнолітніми від 14 до 16 років, відповідатимуть їхні батьки або особи, що їх замінюють. До них застосовуватимуть покарання у вигляді штрафу від 850 до 1700 грн або громадські роботи на строк від 20 до 40 годин.

Згідно Закону України «Про освіту» керівник закладу освіти повинен забезпечити створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу.

Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу, чи ні. А за неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції про випадки булінгу передбачено штраф від 850 до 1700 грн, або виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням 20% заробітку.

БУЛІНГ (ВАШІ ДІЇ)

1. ПОВІДОМИТИ ПРО ЦЕ В УСНІЙ ЧИ ПИСЬМОВІЙ ФОРМІ АДМІНІСТРАЦІЮ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.

2. САМОСТІЙНО ПИСЬМОВО ПОВІДОМИТИ ПРО ЦЕ СЛУЖБУ У СПРАВАХ ДІТЕЙ, УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ.

3. САМОСТІЙНО ПОВІДОМИТИ ПРО ВИЯВЛЕНИЙ ФАКТ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ В ПОЛІЦІЮ.

1. Отримавши звернення про булінг директор закладу освіти повинен скликати комісію з розгляду випадку булінгу та окреслити подальші дії.
2. До складу такої комісії можуть входити адміністрація закладу освіти, педагоги, психолог, соціальний педагог.
3. Якщо комісія кваліфікує випадок як булінг, а не одноразовий конфлікт, адміністрація закладу освіти повинна повідомити про це уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

! В разі незгоди з рішенням комісії (чи незалежно від нього взагалі) сторони мають право самостійно звернутися до органів НПУ України повідомивши про факт

Корисні контакти для термінового звернення

ГАРЯЧІ ЛІНІЇ

102 – поліція;

103 - швидка допомога;

116 123, 0-800-500-335 - Національна гаряча лінія з протидії насильству та торгівлі людьми (ГО "ЛаСтрада").

1547 - Всеукраїнська гаряча лінія підтримки потерпілих від насильства (цілодобово)

0-800-213-103 – Єдиний контакт-центр безоплатної правової допомоги

Телеграм-чати для підтримки осіб, які страждають від домашнього насильства:

Телеграм-чат «Правова допомога протидії насильству»

https://t.me/Non_Violence_Bot

Чат-бот #ДійПротиНасильства https://t.me/police_helpbot

ЯКЩО ТЕБЕ ОБРАЗИЛИ НА ВУЛИЦІ ЧИ В ШКОЛІ, НЕ БІЙСЯ ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДО ДОРΟΣЛИХ

- батьків
- учителів
- поліції
- державних органів опіки та піклування
- системи безоплатної правової допомоги

Не допускай одну з найбільших помилок тих, хто стикнувся з агресією, побиттям чи погрозами – ніколи не мовчи та не намагайся вирішити це самотійно! Не будь байдужим спостерігачем, якщо знаєш про насильство щодо іншої дитини!

ТИ МАЄШ ПРАВО БЕЗОПЛАТНО ОТРИМАТИ УСІ ВИДИ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

- ти можеш отримати правову консультацію чи роз'яснення, як тобі краще діяти
- за потреби тобі буде призначений адвокат чи юрист для представлення твоїх інтересів у суді

Національна дитяча лінія
0-800-500-225 або 116-111 (з 12.00 до 16.00)

[0 800 213 103]

ВІКТОРИНА

По завершенню спілкування представників поліції можна провести вікторину.

Рекомендовані питання:

1. Які види насильства Ви знаєте?

Відповідь: сексуальне, фізичне, психологічне, економічне.

2. Які види насильства, насильницької поведінки Ви побачили в відео?

Відповідь: Фізичне (домашнє) насильство, булінг, економічне насильство, психологічне насильство.

3. Що подарувала мама доньці на день народження?

Відповідь: торт, песика.

4. На кого ще, окрім родичів, поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству?

Простими словами, хто ще крім рідних й близьких людей може бути як кривдником так і жертвою?

Відповідь:

Інші особи, які спільно проживають та пов'язані спільним побутом та мають взаємні права та обов'язки (це можуть бути покоївки, домогосподарки, няньки та навіть сусіди по кімнаті.)

5. Чи передбачено покарання за вчинення домашнього насильства? Яке саме?

Відповідь:

Так. Винесення тимчасового заборонного припису, обмежувального припису, штраф, позбавлення волі.

6. Назвіть основні види булінгу та наведіть приклад кожного

Відповідь:

Фізичне, економічне, психологічне, сексуальне. Додатково виділяють ще кібербулінг.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

**ТЕАТР ПРОТИ
НАСИЛЬСТВА**

**WOMAN
OF FUTURE**

Громадська організація «Жінка майбутнього»

Адреса:

Запорізька обл, м.Бердянськ,
вул Покровська 3

E-mail:

womanoffuture@gmail.com

Номер телефону:

+38(067) 820 46 56

Детальніше ознайомитись з проектом можна на нашому
сайті:

<https://womanfuture.com.ua/>